

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM
MAGYARORSZÁG NAGYKÖVETSÉGE, LONDON

SCRIPTAMENT NYÍLT IRAT

Érkeztető/iktatószám: 2152/LON/2024

[REDACTED]

Ötszöri elhalasztását követően, 2024. január 31-től a brit hatóságok bevezették az új határ-és vámellenőrzési rendszer első szakaszát. A háromlépcsős rendszer következő, a tényleges, fizikai ellenőrzéseket előíró szakasza 2024. április 30-tól lép majd életbe. Az új rendszer bevezetése körüli bizonytalanságok számos kritikát váltottak ki a brit importőrök és szállítványozó cégek részéről. Az Alsóház Környezetvédelmi, Élelmezési és Vidékfejlesztési Bizottságának (EFRA) elnöke tegnap levélben fordult a szaktárca miniszteréhez sürgős válaszokat követelve a jövő hét keddtől bevezetendő rendszer körüli bizonytalanságokról.

A Környezetvédelmi, Élelmezési és Vidékfejlesztési Minisztérium (DEFRA) tegnap este közzétette az állat-és növényegészségügyi ellenőrzésekre (SPS) kijelölt [határállomások listáját](#), mely szerint az EU-ból a doveri kikötőn és/vagy a Csatorna-alagúton keresztül érkező szállítmányok legjelentősebb részének ellenőrzését végezni hivatott Sevington ellenőrzőállomás is megkapta működési engedélyét.

Az ellenőrzések díjai, a díjszámítási rendszer és tényleges ellenőrzések hiányában a díjfizetési kötelezettség bevezetése körül továbbra is számos nyitott kérdés van, melyekre a szaktárca válaszát várjuk.

2024. április vége egy újabb mérföldkő lesz az import ellenőrzések életbe léptetése során, ugyanis ettől a dátumtól vezetnek majd be a fizikai ellenőrzéseket a határállomásokon (BCP – Border Control Posts), melyek dokumentumokra és kockázati besorolás alapján a közepes kockázatú állati eredetű termékek, növények és növényi eredetű termékek, valamint magas kockázatú besorolás alá eső élelmiszerek és nem állati eredetű takarmányok szállítmányaira terjednek ki.

A szaktárca továbbra is cáfolja azokat a sajtóhíreket, miszerint az infrastruktúra hiánya és a BCP-k készülségi foka miatt valójában nem fogják tudni a tervezett ellenőrzéseket elkezdni. Minden lehetséges fórumon és csatornán azt hangsúlyozzák, hogy „szakaszos, pragmatikus” megközelítést fognak alkalmazni. Az EFRA elnökének április 25-én kelt levele ugyanakkor megerősíti azokat az információkat, melyek szerint az új ellenőrzési rendszer elemei nem állnak még készen az április 30-i indulásra, fennakadások és késések várhatóak a szállítmányok ellenőrzésében, amennyiben az SPS ellenőrzéseket valójában végrehajtanák.

Egy tegnapi informális megbeszélésen a tárca képviselője megerősítette, hogy gondjaik vannak az informatikai infrastruktúrával, a szállítmányok előjelentéséhez használt (IPAFFS) rendszer még nem kompatibilis a kikötői és más hatósági rendszerekkel, így igaz a kikötők által jelzett probléma, miszerint nem kapják meg az ellenőrzésekhez szükséges információt.

Az EU-ból érkező import jelentős, 70-80%-át ellenőrizni hivatott Sevington állomáshely immár megkapta működési engedélyét, mely az egyik legnagyobb bizonytalanságot jelentette ezidáig az exportőrök/importőrök részére. Az állami működtetésű ellenőrző állomás esetében megerősítették, hogy **24/7-ben fog nyitva tartani** és a weboldaluk immár tartalmazza az ellenőrzések [díjait](#) is. A többi határállomás esetében is közzétették és/vagy frissítették az elérhetőségi, nyitvatartási [információkat](#).

Francia szakdiplomata kollégák azzal számolnak, hogy az ellenőrzések bevezetésének első időszakában a britek valójában csak a dokumentumokra kiterjedő ellenőrzéseket végzik majd, így még nem lesznek fennakadások/torlódások, de ezt a későbbiekben nem zárják ki. A hollandok az ellenőrző állomások eltérő díjai miatt fejezték ki aggodalmukat, mivel az ő kertészeti ágazati exportőreik nem az állami működtetésű ellenőrzőállomásokat használták/használnák azok fizikai távolsága miatt, a magánkézben lévő állomások esetében pedig féltik, hogy magasabb költségekkel kell majd a jövőben is számolni, ez pedig a termék árát és piaci versenyképességét is befolyásolja.

Az ellenőrzések díjai, a díjszámítási rendszer és tényleges ellenőrzések hiányában a díjfizetési kötelezettség bevezetése körül továbbra is számos nyitott kérdés van. A szakdiplomata EU-s körben múlt héten azzal a kérdéssel fordultak a szaktárcához, hogy amennyiben az alacsony és közepes kockázati kategóriájú termékek esetében a fizikai ellenőrzések elmaradnak vagy nullára csökkennek (mint ahogyan azt immár az EFRA Bizottság elnöke is jelezte) a díjak fizetési rendszerét alkalmazni fogják-e. A DEFRA választát még várjuk.

A fejleményeket figyeljük, azokról soron kívül jelentünk.

Kumin Ferenc
nagykövet